

спецкурс

Датската звукова система

[d̥e 'd̥ans̥gə 'lyð̥sysd̥eːʔm]

Томас Оландер

СУ · летен сем. 2006–07

лекция IV · 12.03.07

Домашни упражнения

- за четене
 - Vasbøll стр. 88–97
- упражнение
 - слушай датските гласни на homepage'а като обръщаш внимание на различните количества и качества на гласните; опитвай се сам да ги произнесеш

Букви и звукове: гласни

Теодора Станкова

*En komparativ analys av de
svenska och danska vokalsystemen*

(дипломна работа, СУ 2007)

Букви и звукове: съгласни

- Различават се три позиции
 - 1 начална: в началото на думата; обикновено пред гласни освен е
 - 2 неначална: в края на думата или пред сричка, която съдържа е
 - а средна: пред е
 - б крайна: в края на думата; пред *er*; пред съгласна плюс е
- двойни съгласни обикновено важат като една съгласна: **katte** ['kʰaɖə] пада към 2б, не към 2а
- сложните думи важат като отделни думи

Групиране на буквите

- 1 (почти) няма промяна: *s f l m n h (b)* ▶
- 2 ± аспирация (африкация): *p t k* ▶
- 3 съгласна, полугласна, гласна: *(b) d g j v r* ▶
- 4 само в чуждици: *c x q w z*

► *s f l m n h (b)*

- (почти) винаги се произнасят по един и същ начин: *sat* ['sɑd], *pas* ['pʰas]; *fat* ['fɑd], *stof* ['sɔlf]; *land* ['lanʔ], *øl* ['øɪ]; *mat* ['mɑd], *ham* ['ham]; *nat* ['nɑd], *ven* ['vɛn]; *hat* ['hɑd], –; *bat* ['bɑd], *lab* ['lab]
- *ng* и *nk* се произнасят [ŋ] и [ŋŋ̊] съответно: *tang* ['tʰɑŋʔ], *tank* ['tʰɑŋʔŋ̊]
- *h* не се произнася пред *j* и *v*: *hjul* ['juːʔɪ], *hvem* ['vɛmʔ]
- *sj* се произнася [ʃ]: *sjat* ['ʃɑd]

► *p t k*

- 1 В начална позиция се произнасят като аспирирани (африкиран) беззвучни преградни съгласни: *pas* ['p^has]; *tam* ['t^sam^ʔ]; *kam* ['k^ham^ʔ]
- 2 В неначална позиция се произнасят като неаспирирани (неафрикиран) беззвучни преградни съгласни: *kor* ['k^hlɔ̯], *kopper* ['k^hlɔ̯pɐ]; *mat* ['maɔ̯], *matte* ['maɔ̯ə]; *tak* ['t^saŋ], *takke* ['t^saŋə]

► *(b) d g j v r*: начална позиция

- В начална позиция *b d g j v r* се произнасят като неаспирирани беззвучни преградни съгласни (*b d g*) и звучни апроксиманти (*j v r*): *bas* ['b̥as], *dam* ['d̥amʔ], *gang* ['g̥aŋʔ]; *jul* ['juɮʔ], *vej* ['vaɪʔ], *rask* ['vas̥g̊]

► (b) *d g j v r*: средна позиция

- (b) *d g j v r* се сливат с *e* и стават гласни, съответно [ʊ ǫ i/ʊ i ʊ e]: *købe* ['kʰøːʊ] (или ['kʰøːbə]), *gade* ['gæːǫ], *bage* ['bæːæ] / *måge* ['mɔːʊ], *veje* ['vaːi], *lave* ['læːʊ], *høre* ['høːe]
 - за *b* това се случва само в някои думи и не е задължително: *købe* ['kʰøːʊ] или ['kʰøːbə]
 - *ge* се произнася като [ʊ] след задни гласни и, първоначално, като [i] след предни гласни; но както видяхме миналия път, [i] после се асимилира към предишна предна гласна

► (b) *d g j v r*: крайна позиция

- В крайна позиция (*b d g j v r*) се произнасят като полугласни, съответно [ʊ ð ɪ/ʊ ɪ ʊ e]: *køb* ['kʰøʊʔ] (или ['kʰøːʔb]), *bad* ['bɑð], *sag* ['sæːʔ] / *låg* ['lɔʊʔ], *vej* ['vaiʔ], *hav* ['haʊ], *mor* ['moɐ]
- за *b* това се случва само в някои думи и не е задължително: *køb* ['kʰøʊʔ] или ['kʰøːʔb]
- *g* се произнася като [ʊ] след задни гласни и, първоначално, като [ɪ] след предни гласни; но както видяхме миналия път, [ɪ] после изчезва след предишна предна гласна
- *d* не се произнася след *n, l, r*: *vand* ['vanʔ], *held* ['hɛlʔ], *mord* ['moɐʔ]
- *v* често не се произнася след *l*: *sølv* ['søɭ], *halv* ['halʔ], *tolv* ['tʰɔɭʔ] (но *kalv* ['kʰalʔv] и др.)

За другата седмица

- за четене
 - Grønnum *Rødgrød med fløde* стр. 102–118
- упражнение